

**PROPOZÍCIE CELOŠTÁTNEJ SÚŤAŽE V TVORBE DUCHOVNEJ POÉZIE, PRÓZY A DRÁMY
S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU – XX. GORAZDOV LITERÁRNY PREŠOV**

Názov súťaže: XX. Gorazdov literárny Prešov

Termín a miesto konania: 15. marec 2015 – 5. december 2015, Prešov

Iniciátor súťaže:

Národné osvetové centrum, Bratislava

Vyhlasovatelia súťaže:

Divadlo J. Záborského – útvar osvetovej činnosti, Prešov
Národné osvetové centrum, Bratislava
Gréckokatolícke arcibiskupstvo, Prešov
Spoločnosť svätého Gorazda, Bratislava

Spoluorganizátori súťaže:

Cyrilometodská spoločnosť, Bratislava
Spolok slovenských spisovateľov, Bratislava
Gorazdus, n. o., Prešov
Knižnica P. O. Hviezdoslava, Prešov
Matica slovenská, Martin
Oblasťná rada Matice slovenskej, Prešov
Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru, Bratislava
Spolok svätého Cyrila a Metoda, Michalovce
Spolok svätého Vojtecha, Trnava
Svetové združenie Slovákov v zahraničí, Bratislava

Typ súťaže: verejná súťaž podľa § 847 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) v znení neskorších predpisov.

Zameranie súťaže

XX. Gorazdov literárny Prešov je súčasťou XXVI. svätogorazdovských dní na Slovensku a Dekády svätého Gorazda na Slovensku 2005 – 2015, nad ktorými a zároveň nad štvrtstoročím zrodu svätogorazdovskej tradície siedmykrát prevzal záštitu exprezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič. Uskutočnením slávnostného Dňa sv. Gorazda v Kútoch v roku 1990 ako prvého podujatia Svätogorazdovských dní na Slovensku sa zaznamenal zrod novodobej duchovno-kultúrnej, národno-vlasteneckej svätogorazdovskej tradície.

Súťaž je platformou na rozvoj nábožensky orientovanej literárnej spisby a jej odborné usmerňovanie. Súťaž je celoštátna, s medzinárodnou účasťou. Orientuje sa na autorov všetkých vekových kategórií, ktorí vo svojom literárnom diele stvárnajú prvopočiatky našich národných kresťanských dejín a tradícií, zachytávajú život významných osobností národnej a kresťanskej histórie i súčasnosti, oceňujú a oslavujú duchovné hodnoty kresťansky orientovanej kultúry.

Súťaž nie je tematicky ohraničená. Autori by sa však vo svojich literárnych prácach mali inšpirovať predovšetkým dielom nášho prvého po mene známeho literáta, spisovateľa, prekladateľa – *svätého Gorazda*. Gorazdovi sa pripisuje autorstvo omšovej knihy *Kyjevské listy*, spoluautorstvo na dielach *Život Konštantína* a *Život Metoda* (podľa P. J. Šafárika, E. Paulinyho, Š. Ondruša i ďalších bádateľov plné autorstvo diela *Život Metoda*). Gorazd sa výraznou mierou pričínal aj o prvé preklady do staroslovenského jazyka, najmä o preklad *Svätého Písma*, ale aj literárnych, pedagogických, právnických a iných textov.

Významnými tematickými dominantami XX. Gorazdovho literárneho Prešova sú 1200. výročie narodenia a 1130. výročie úmrtia svätého Metoda, spisovateľa, prekladateľa, právnika, nášho prvého arcibiskupa metropolitu moravsko-panónskej provincie, pedagóga – rektora prvej slovenskej vysokoškolskej ustanovizne, pápežského legáta a misionára. Ďalej 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra, evanjelického kňaza, jednej z najvýznamnejších osobností moderných dejín slovenského národa. Význam tohto jubilea zvyrazňuje jeho zaradenie do zoznamu výročí UNESCO na roky 2014 – 2015 a vyhlásenie roku 2015 za Rok Ľudovíta Štúra. Tiež 25. výročie zrodu novodobej svätogorazdovskej duchovno-kultúrnej, národno-vlasteneckej tradície Slovákov.

Gorzdov literárny Prešov cieľavedome, v duchu medzinárodného Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva (UNESCO) prispieva k plneniu dôležitej úlohy pri tvorbe, ochrane, zachovávaní, no najmä znovuvytváraní kresťanského nehmotného kultúrneho dedičstva, kde má svoje pevné miesto aj svätogorazdovská tradícia.

Ciele súťaže:

- prispieť k poznaniu života a diela sv. Gorazda, prvého po mene známeho vzdelanca – polyshitora a svätca slovenského pôvodu,
- prispieť k poznaniu života a diela sv. Metoda,
- prispieť k poznaniu života a diela Ľudovíta Štúra,
- iniciovať tvorbu duchovnej poézie, prózy a drámy na Slovensku;
- vytvoriť platformu na odborné usmerňovanie takejto tvorby a tvorivý dialóg autorov, ktorí sa venujú nábožensky orientovanej literárnej spisbe.

Podmienky súťaže:

1. Na súťaži sa môže zúčastniť každý občan Slovenskej republiky aj Slovák žijúci v zahraničí, tvoriaci v slovenskom jazyku, ktorému doteraz nebola knižne vydaná publikácia.
2. Súťaží sa v troch literárnych druhoch: duchovná poézia, próza a dráma (divadelná hra).
Autori budú rozdelení do dvoch vekových kategórií:
a) žiaci ZŠ,
b) mládež (študenti SŠ) a dospelí autori.
3. Zúčastnení autori môžu poslať do súťaže svoje práce napísané v slovenskom jazyku, najviac však 3 poetické útvary (v rozsahu do 10 strán), 1 prozaický útvar (v rozsahu do 25 normalizovaných strán, t. j. 30 riadkov x 60 úderov v riadku) a 1 divadelnú hru (bez obmedzenia počtu strán). Do súťaže sa neprijímajú rukou písané práce.
4. Prihlásené práce nesmú byť až do vyhlásenia výsledkov tejto súťaže nikde publikované ani prihlásené do inej súťaže.

Autori sú povinní poslať práce

– v tlačenej podobe v 4 kópiách s uvedením svojho mena a priezviska, prípadne pseudonymu, dátumu a miesta narodenia, typu školy (ZŠ, SŠ), povolania a adresy;

– v elektronickej podobe (e-mail, CD).

5. Literárne práce treba poslať na adresu:

PhDr. Dagmar Rusnáková, metodička

Divadlo J. Záborského – útvar osvetovej činnosti (ďalej len „DJZ“)

Námestie legionárov 6

081 61 Prešov

Tel.: 051/772 47 49, tel. a fax: 051/772 47 49

E-mail: rusnakova.dagmar@gmail.com

Každá obálka so súťažnými prácami musí byť označená: **Gorzdov literárny Prešov 2015**.

- 6 Texty súťažných prác sa autorom nevracajú. Zasláním prác do súťaže dáva autor súhlas na ich publikovanie na webových sídlach organizátorov GLP, ako aj v zborníkoch (zborník *Gorzdov literárny Prešov* – zborník zo súťaže, vydávaný DJZ, zborník Národného osvetového centra *Chťiví svetla*, ktorý dokumentuje výsledky celoštátnych literárnych súťaží na Slovensku, v prílohe prináša CD s jednotlivými víťaznými prácami).
- 7 Prihlásením do súťaže udeľuje autor DJZ bezodplatne nevýhradnú licenciu podľa § 40 a nasl. zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov na všetky druhy použitia literárneho diela, a to bez časového, vecného a teritoriálneho obmedzenia.

Priebeh súťaže

Súťaž je jednokolová. Jej uzávierka je **15. októbra 2015**. Vyhodnotenie súťaže za účasti ocenených autorov, odbornej poroty a organizátorov sa uskutoční **5. decembra 2015**.

Spôsob hodnotenia a ocenenia v súťaži:

1. Súťažné práce posudzuje odborná porota, ktorá vyhlasovateľom súťaže navrhne udeliť ocenenia – diplomy, čestné uznania a vecné ceny – autorom víťazných prác v každej kategórii každého literárneho druhu.
2. Základným kritériom hodnotenia prác je ich originalnosť a umelecká kvalita. Pri výbere oceňovaných prác sa hodnotí najmä autorov prístup k téme, jej spracovanie po obsahovej i formálnej stránke, výber jazykových prostriedkov a pod.
3. V prípade, že súťažné práce nedosiahnu požadovanú úroveň, môže odborná porota vyhlasovateľom navrhnúť niektorú z cien neudeliť.

Vyhlásenie súťaže:

1. Propozície súťaže budú zverejnené prostredníctvom regionálnych osvetových stredísk, v periodikách organizátorov GLP, v dennej a v odbornej tlači, na webových sídlach Národného osvetového centra (www.nocka.sk), DJZ (www.djzosvetapresov.weebly.com), Svetového združenia Slovákov v zahraničí (www.szs.sk), na webových sídlach jeho členských organizácií, resp. (po získaní súhlasu) aj individuálnych členov Svetového združenia Slovákov v zahraničí a v ďalších médiách.
2. Výsledky XX. ročníka Gorazdovho literárneho Prešova budú vyhlásené na vyhodnotení súťaže v Prešove 5. decembra 2015 a v médiách, ktoré zverejnia propozície tejto súťaže.

Sprievodné podujatie

Vyhlásenie výsledkov súťaže v Prešove bude spojené s umeleckým programom a tvorivou dielňou na tému **Duchovná poézia, próza a dráma na Slovensku**.

Úhrada nákladov

Vyhlasovatelia súťaže uhradia zúčastneným autorom časť výdavkov spojených s účasťou na vyhodnotení súťaže v Prešove, a to na základe schválenia žiadosti o poskytnutie dotácie na podporu projektu GLP v roku 2015 Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Kontakt a ďalšie informácie o XX. Gorazdovom literárnom Prešove:

Divadlo Jonáša Záborského, Prešov
– útvar osvetovej činnosti

Mgr. Ján H a n z o
riaditeľ divadla

PhDr. Dagmar R u s n á k o v á
metodička útvaru osvetovej činnosti

Námestie legionárov 6
081 61 Prešov
Tel.: 051/7734187, tel. a fax: 051/7724749
E-mail: rusnakova.dagmar@gmail.com
Web: www.djzosvetapresov.weebly.com

Národné osvetové centrum, Bratislava
– odbor vzdelávacej a edičnej činnosti

PaedDr. Miroslav H o l e č k o
odborný pracovník, manažér kultúry
pre národné a kresťanské tradície

Námestie SNP 12
812 34 Bratislava
Tel.: ++421 2 204 71 226
E-mail: miroslav.holecko@nocka.sk
Web: www.nocka.sk

